

ภาพ: www.independent.co.uk

The Farewell กอดสุดท้าย คุณยายที่รัก

The Farewell กอดสุดท้าย คุณยายที่รัก (๒๐๑๙) ภาพยนตร์แนวคอมเมดี้ ติงมา โดยผู้กำกับ ลูลู่ หวัง (Lulu Wang) เธอเป็นผู้สร้างภาพยนตร์ที่บอกเล่าเรื่องราวของครอบครัวชาวจีนขนาดใหญ่ มีศูนย์กลางความรัก ความห่วงใย คือ อาม่า ที่มีลูกหลานแยกไปสร้างครอบครัวของตัวเองในต่างประเทศ ภาพยนตร์ผสมผสานความลึกลับในครอบครัว รวมทั้งสอดแทรกวัฒนธรรมของชาติตะวันตกและชาติตะวันตกไว้ในเนื้อเรื่อง ชวนให้คิดไตร่ตรองไปพร้อมกับเรื่องราวของตัวละคร

ครอบครัวขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยคนตั้งแต่ ๓ รุ่น ขึ้นไป หลากๆ ครอบครัวต่างเผชิญกับปัญหาช่องว่างระหว่างวัย ความเห็นต่างของคนในครอบครัว รวมทั้งการที่ต้องอยู่ห่างไกลกันทำให้ไม่มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติร่วมกัน ดังภาพยนตร์เรื่องนี้ เรื่องราวของอาม่า มีลูกชาย ๒ คน

ภาพ: www.cede.com

คือ **ไฮยัน** กับ **ไฮบิน** ทั้งสองพาครอบครัวย้ายไปอยู่ต่างประเทศ แล้ววันหนึ่งกลับมีเหตุการณ์ที่ทำให้ทั้งสองครอบครัวต้องกลับมายังประเทศบ้านเกิดของตนเอง โดยคนกลางที่เชื่อมความสัมพันธ์ของครอบครัวเอาไว้ คือ **อาม่า** ซึ่งเป็นแม่ น้องสาว คุณน้า คุณย่า คุณยาย อันเป็นที่รักของทุกคน ภาพยนตร์สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงของทุกตัวละครให้มีบทบาท ความคิด และการดำเนินชีวิตร่วมกันในครอบครัว มีเรื่องที่ทำให้เกิดการถกเถียง แสดง

ความคิดเห็น หรือทัศนคติบางเรื่อง ที่ขัดแย้งกัน ทำให้เห็นถึงวิธีการแก้ปัญหาความลึกลับในครอบครัวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งแนวคิดของครอบครัวชาวเอเชีย ที่ยังยึดติดกับการอบความคิดเดิมและลัทธิใหม่เข้าไว้ในเรื่อง

เรื่องราวของภาพยนตร์ดำเนินเรื่องโดย **บิลลี่** ลูกสาวของ **ไฮยัน** เธอกำลังศึกษาอยู่ระดับมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา บิลลี่ย้ายตามพ่อแม่ของเธอมาจากประเทศจีน ตั้งแต่ อายุ ๖ ขวบ ต้องอยู่ห่างไกลจากอากง อาม่า ผู้เลี้ยงดูเธอมาตั้งแต่เด็ก ความทรงจำวัยเด็กที่ต้องถูกพลัดพรากจากครอบครัวอันเป็นที่รัก โดยไม่มีสิทธิ์โต้แย้ง ย้ายไปอยู่ในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย ไม่ใช่วัฒนธรรมที่ตนเคยอยู่อาศัย ต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่ เป็นเรื่องสำหรับเด็กหญิงชาวเอเชียต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เธอเติบโตอยู่ที่นั่นโดยไม่ได้กลับมาเยี่ยมประเทศ

scontent:fbkk2-e.fma.fbcdn.net

www.historyshollywood.com

บ้านเกิดเลย เธอซึมซับวัฒนธรรม และแนวความคิดใหม่ๆ หล่อหลอม ให้เป็นตัวเธอจนถึงทุกวันนี้ แม้ ครอบครัวของเธอกับครอบครัว ของอาม่าอยู่ห่างไกลกัน แต่ด้วย เทคโนโลยีเครื่องมือสื่อสารสมัย ใหม่ ทำให้เธอกับอาม่ายังติดต่อกัน แลกเปลี่ยน ความรัก ความห่วงใย แก่กันอยู่เสมอ

บิลลี่กำลังอยู่ในช่วงตัดสินใจเลือกเส้นทางเดินในชีวิต เรื่องขอทุนสำหรับการศึกษาต่อ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย เธอเก็บงำความผิดหวังนี้ไว้โดยไม่ได้ออกกับใครในครอบครัว ทั้งๆ ที่เธอโชคดีมากที่มีครอบครัวพร้อม จะเข้าใจ

เรื่องราวของบิลลี่ เป็นภาพสะท้อนของครอบครัวในยุคปัจจุบัน ที่เผชิญกับสภาพเศรษฐกิจบีบบังคับ

หลายครอบครัวในสังคม ที่คาดหวัง และกดดันลูกหลาน ไม่เปิดใจรับฟัง ความคิดเห็นของพวกเขา ซึ่งอาจสร้างบาดแผลในใจให้กับเขาโดยไม่รู้ตัว และไม่รู้เลยว่าพวกเขาจะหาทางออกให้กับปัญหาอย่างไร หรือใครจะเป็นที่พึ่งพิงให้กับเขาในวันที่ต้องเผชิญกับปัญหา

วันหนึ่งบิลลี่ได้รับรู้อาการป่วยของอาม่า เธอเศร้าใจมาก แต่ทุกคนในครอบครัวทั้งที่ประเทศจีน และพ่อแม่ของเธอเลือกที่จะปิดบัง ไม่บอกอาม่าว่าป่วยเป็นอะไร ทำให้บิลลี่เกิดความสับสน เธอไม่เข้าใจครอบครัวที่เลือกกระทำเช่นนี้ เธอพยายามคัดค้านแต่ไม่เป็นผล ในเมื่อเสียงส่วนใหญ่ของคนในครอบครัวเลือกทำแบบนี้ แดมบังคับเธอให้เก็บความลับเรื่องนี้ ซึ่งต่างจากวัฒนธรรมที่เธออาศัยอยู่ เป็นเรื่องของกฎหมายการเคารพสิทธิของผู้ป่วย

ส่วนลูกชายอีกหนึ่งคนของอาม่า คือ **ไฮบิน** ได้ไปสร้างครอบครัวที่ประเทศญี่ปุ่น และมีลูกชายหนึ่งคน คือ **เฮาเฮา** พวกเขาได้เดินทางกลับมาที่บ้านเกิดของตัวเองอีกครั้ง ครอบครัวของอาม่าจึงใช้โอกาสนี้จัดงานแต่งงานให้กับเฮาเฮาและไอโกะแฟนสาว ซึ่ง

คบหากันเพียงไม่นาน พวกเขาอยากใช้ช่วงเวลานี้สร้างความสุขให้แก่ อาม่า ได้เห็นลูกหลานมีครอบครัว ในช่วงบั้นปลายของชีวิต

เมื่อทุกคนมาอยู่พร้อมหน้าพร้อมตา และทานอาหารร่วมกันในบ้านอาม่า มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันถึงแนวคิดและวิธีการเลี้ยงดูลูกระหว่างครอบครัวพ่อแม่บิลลี่ และ **ยูบิง** ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องของพ่อ ยูบิงมีความเห็นว่าการเลี้ยงลูกเป็นการลงทุน เธอจะส่งลูกชายไปเรียนที่ต่างประเทศ แม้จะไม่ชอบวัฒนธรรมต่างประเทศ แต่เธอคิดว่าเป็นการสร้างภาพลักษณ์ และเป็นไบเบ็กทางสำหรับอาชีพของลูกในอนาคต ส่วนแม่ของบิลลี่ แม้ว่าเธอเป็นคนจีนที่อาศัยอยู่ในวัฒนธรรมตะวันตก มีทัศนคติในการเลี้ยงลูกแบบอิสระ และเปิดโอกาสทางความคิดแก่ลูกในการทำสิ่งที่ลูกอยากทำ

บรรยากาศการพูดคุยและอ่างข้อดีข้อเสียมาถกเถียงเริ่มตึงเครียดมากขึ้น ในที่สุดก็ถูกแทรกแซงให้ยุติโดยอาม่า ผู้กล่าวไว้ว่า *“ไม่ว่าตัวตนของบุคคลนั้นจะอยู่ที่ไหนบนโลกใบนี้ แต่ชาติกำเนิดที่เป็นคนจีน จะเปลี่ยนสัญชาติไปแล้วก็ยังถือว่าเป็นคนจีนอยู่ดี”* ในมุมมองเรื่องนี้ น่าจะตรงกับ

ภาพ: desmoinesfilm.org

ภาพ: www.vox.com

ภาพ: www.thairath.co.th

ครอบครัวที่มีเชื้อสายจีนอยู่ไม่น้อยที่มีความเชื่อและวัฒนธรรมของตนเองอยู่ ในความคิดเห็นของผู้เขียนเชื่อที่เราไม่สามารถเปลี่ยนความคิดของใครได้ แต่สามารถแสดงความคิดเห็นด้วยสันติวิธีและเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมื่อผู้คนเปิดใจรับฟังกันมากขึ้นก็จะทำให้สังคมน่าอยู่เพิ่มขึ้นด้วย

ในวันที่อาการป่วยของอาม่ายังไม่หายไป การกลับมาพบแพทย์อีกครั้ง บิลลี่มีความคิดที่อยากจะทำความจริงกับอาม่า เธอไม่อยากโกหกบิดบัง แต่แพทย์และครอบครัวต่างให้เหตุผลรองรับการโกหกด้วยความเชื่อของชาวจีนที่ว่า *“ในประเทศจีนส่วนใหญ่ การที่ญาติพี่น้องเลือกจะไม่บอกความจริงกับผู้ป่วย ไม่ได้ถือว่าเป็นการโกหก แต่เป็นการช่วยผู้ป่วยไม่ให้ทรมาน”*

เหตุการณ์เช่นนี้เคยเกิดขึ้นกับอาการของบิลลี่มาแล้ว ตอนอาการป่วยเป็นมะเร็ง อาม่าก็ไม่บอกความจริงนี้กับอาการ จนกระทั่งก่อนที่อาการใกล้จะเสียชีวิต อาม่าจึงบอกความจริง แต่ก็สายเกินไปที่จะให้ผู้ป่วยเตรียมใจ การที่ครอบครัวยังยึดถือความเชื่อแบบเดิม สร้างความลับสนให้กับบิลลี่เป็นอย่างมาก เป็นความขัดแย้งในใจกับความเชื่อของเธอ

เช้าวันแต่งงานที่แสนสวยงาม บิลลี่บอกกับแม่เธอก่อนว่า อยากกลับมาอยู่ที่ประเทศจีน เพื่อใช้เวลาที่เหลือดูแลอาม่า แต่แม่ของเธอไม่เห็นด้วย เพราะคิดว่าลูกสาวได้รับทุนการศึกษาต่อ และไม่ยากให้เธอจมปลักกับความเศร้าของการสูญเสีย ซึ่งบิลลี่มีภาพจำความเจ็บปวดที่มีมาตั้งแต่วัยเด็ก เธอสูญเสียอาทงโดยไม่มีมาร่ำลา เธออยากมีโอกาสอยู่กับคนสำคัญในชีวิตก่อนที่จะจากไป วันแต่งงานที่ครอบครัวไปด้วยความสุขกลับมีฉากหลังที่แสนเศร้าของคนในครอบครัว ทุกคนรู้ว่างานแต่งงานเป็นเพียงข้ออ้างที่จะได้กลับมาเจออาม่า รวมทั้งลูกชายทั้งสองที่อยู่ห่างไกลไม่มีโอกาสดูแลแม่ ก็อยากใช้โอกาสนี้ทำให้เธอมีรอยยิ้มและมีความสุข

สุดท้าย บิลลี่ต้องเดินทางกลับอเมริกาพร้อมกับพ่อแม่ ภาพของอาม่ากับหลานสาวกอดร่ำลากัน เธอไม่รู้ว่าจะเป็นกอดลาครั้งสุดท้าย

หรือไม่ การเดินทางจากบ้านเกิดของตัวเอง ห่างไกลครอบครัวอีกครั้ง เรื่องราวที่เผชิญผ่านมาและการเดินต่อไปข้างหน้าของคนในครอบครัว สร้างความอบอุ่นหัวใจและแสนเศร้าไปพร้อมๆ กับฉากจบของภาพยนตร์

เรื่องของอาม่าและบิลลี่ ให้ข้อคิดสะกิดใจไว้มากมาย อาทิเช่น การตัดสินใจในการเผชิญปัญหาต่างๆ ภายในครอบครัว การเอาใจใส่ดูแลกัน มุมมองในเรื่องของการเลี้ยงดูลูกในอนาคต และพร้อมเป็นที่พึ่งพิงให้แก่เขาได้อย่างไร การใช้ชีวิตในสังคมที่อาศัยอยู่และสังคมการทำงาน ที่ต้องเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นี่อาจเป็นจุดเริ่มต้นเล็กๆ ร่วมสร้างสังคมให้น่าอยู่มากยิ่งขึ้น

คุณผู้อ่านสามารถรับชมภาพยนตร์ The Farewell กอดสุดท้าย คุณยายที่รัก และลองไตร่ตรองว่าถ้าเรื่องราวนี้เกิดขึ้นในชีวิตจริงของคุณผู้อ่าน จะเลือกตัดสินใจเหมือนในเรื่อง หรือบอกความจริง และสามารถพูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมาได้หรือไม่ จะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้ทุกฝ่ายเจ็บปวดกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น

ภาพ: www.medium.com